

הנגשת? שיפרת איכות!

סבטלנה דונסקוי, עדנה בר-רצון, ד"ר טלי בראון, אנדרה הורביץ, ד"ר יוסי אזולאי, ד"ר דנה טשר, ד"ר אנה פודברזסקי, מגר' ורד רב-הון, ד"ר הילה נצר טומקין, ד"ר נאהד ורור, ד"ר לאה ולינסקי, ניר זיגמן, בן גדסי, מתן יעקב לנג', דנה אייל גלינקא, ד"ר שירלי שפירא בן דוד

רקע

דלקות גרון הינן מצב שכיח בילדים. רוב דלקות הגרון הן וירליות. בכ-30% מהילדים המחולל הוא חיידקי, לרוב *Group A Streptococcus (GAS)*, אשר דורש טיפול אנטיביוטי להקלה על התסמינים ולמניעת סיבוכים מוקדמים ומאחרים. האמצעי לאבחון דלקת גרון חיידקית הנו משטח גרון: תרבית או בדיקת אנטיגן מהירה.

בהיעדר נגישות במרפאות המרוחקות ממעבדות, לעיתים האבחון לא יכלול בדיקת משטח גרון והטיפול האנטיביוטי יינתן על פי הרשם הקליני.

הנגשת משטחי גרון מהירים למרפאות הפריפריות עשויה לשפר את האבחון של דלקת גרון, למנוע טיפולים אנטיביוטיים מיותרים, לצמצם פיתוח עמידות בקהילה, ולהטמיע מדיניות של שימוש מושכל באנטיביוטיקה בדלקת גרון.

מטרה

- אבחון וטיפול נאותים בדלקת גרון בילדים
- צמצום פערים בבריאות

שיטות

- מדד קליני "טיפול נאות בדלקת גרון בילדים", הבודק שיעור ביצוע משטחי גרון בקופה.
- תכנית כוללת לניהול מושכל של אנטיביוטיקה.
- פרויקט הנגשת משטחי גרון מהירים למרפאות המרוחקות בפריפריה (לפי אומדן מרחק ובהתבסס על מיפוי GIS): בין נובמבר 2021 עד יוני 2022 סופקו 15,000 בדיקות למחוזות צפון ודרום בשתי פעימות שוות.
- פישוט תהליך תיעוד ביצוע המשטח.
- הדרכת הרופאים לשימוש במשטחי גרון ותיעוד ביצוע הבדיקה ברשומה הרפואית.

ממצאים

- תיעוד ביצוע משטח גרון מהיר בהשוואה לתקופה שלפני חלוקת משטחי הגרון:
- במחוז דרום: עליה של 274% ו-219% בפעימה הראשונה והשנייה בהתאמה
- במחוז צפון: עלייה ב-416%
- ביוני 2022 בוצע ניתוח טקסט חופשי עבור נתוני מחוז דרום (באמצעות-NLP Natual language processing), אשר הדגים שימוש בכ-70% מהמשטחים שסופקו.
- המדד הקליני בשני המחוזות עלה כדלקמן:
- מ-44% במרץ 2021 ל-55% מחוז צפון ו-57% מחוז דרום במרץ 2023.
- נציגי המחוז ציינו שביעות רצון גבוהה בקרב הרופאים והמטופלים וביקשו להמשיך את התכנית.

סיכום ומסקנות:

הנגשת הציוד הנחוץ למרפאות בפריפריה, בצירוף הדרכה לצוותים הובילו לשיפור באבחון דלקות גרון, שימוש מושכל באנטיביוטיקה ולצמצום פערים בבריאות. הפרויקט מדגים שוב את תרומת הנגשת שירותים (ACCESS) לצמצום הפערים בבריאות. אנו ממליצים לבחון את הפתרונות של הנגשת שירותים ולהטמיע אותם אף בתחומים נוספים.